

שם הקורס: קידום שותפות עם משפחות וטיפול ממוקד במשפחה

מרצה: ד"ר ליאת גפני לכטר , lgafni@univ.haifa.ac.il , טל: 058-6288702

היקף: 28 שעות לימוד (2 נ"ז)

זמן ומקום: ימי ד' 12:15-13:45, חדר 1006 בניין המדרגה. בתאריכים הבאים לא יתקיימו שיעורים: 17.4.19 (פסיכומטרי), 24.4.19 (חופשת פסח), 8.5.19 (יום הזיכרון), 24.5.19 (המרצה בכנס בחו"ל).

רקע: ראיות מחקריות מעידות על כך שגישת הטיפול הממוקד במשפחה המיושמת מתוך שותפות טיפולית עם בני המשפחה הינה הטיפול המיטבי (best practice) בילדים ובמבוגרים. גישה זו מובילה לתוצאות חיוביות יותר עבור הלקוחות ומשפחותיהם, מטפלים, והמסגרות הטיפוליות. בקורס הנוכחי יקבלו המשתתפים כלים יישומיים לחשיבה קלינית ביקורתית מבוססת מחקר ולעבודה שיתופית עם הורים.

מטרות הקורס:

1. רכישת ידע בגישות תיאורטיות ויישומיות בטיפול הממוקד במשפחה
2. הקניית כלים לשיח עם בני משפחה והעמקת השותפות בטיפול
3. התאמת הטיפול הממוקד במשפחה לעבודת מטפלים רב תחומיים
4. רכישת הבנה וכלים הנחוצים להיות סוכני שינוי ברמה הארגונית

נושאי הלימוד:

1. טיפול ממוקד במשפחה: עקרונות יסוד, מודלים תיאורטיים וניתוח ראיות עדכניות.
2. העמקת ההבנה של המשפחה המיוחדת.
3. השיח הממוקד במשפחה: פיתוח מיומנויות תקשורת דו כיוונית (הקשבה, העברת מידע, התייחסות לסגנונות למידה ואוריינות), רכישת כלים ומיומנויות לניהול שיחות עם בני משפחה ומפגשים רב-תחומיים.
4. קביעת מטרות טיפול משמעותיות באמצעות מודל אימון (coaching) והדרכה.
5. רגישות תרבותית והמודל הרב-תרבותי.
6. הערכה של תהליכים ניהוליים וארגוניים במבט ממוקד במשפחה.
7. אבחונים ממוקדים במשפחה.

דרישות הקורס:

1. השתתפות הכרחית בשיעורים ובפעילויות.
2. מטלה 1 (לתאריך 20.3.19): הגשת דו"ח תצפית/ראיון על משפחה.
3. מטלה 2 (לתאריך 10.4.19): הגשת דו"ח על שיחה עם בן/ת משפחה.
4. מטלה 3 (לתאריך 29.5.19): תכנון שירות ממוקד במשפחה על פי מודלים תיאורטיים וראיות עדכניות (3 מאמרים).

דרכי הוראה: הקורס מבוסס על תיאוריות עדכניות, בדגש על למידה משמעותית והעברה לפרקטיקה. לשם כך יעשה שימוש בדרכי הוראה מגוונות הכוללות הרצאות, פגישה עם הורים ונציגי עמותת קשר, סימולציות, עבודה בקבוצות קטנות, הדרכת עמיתים, וגישה מקוונת למחקרים עדכניים ולמאגרי מידע.

רשימה ביבליוגרפית מומלצת: (מקורות נוספים יוצגו במהלך השיעורים)

- Cohn, E. S., Kramer, J., Schub, J. A., & May-Benson, T. (2014). Parents' Explanatory Models and Hopes for Outcomes of Occupational Therapy Using a Sensory Integration Approach. *American Journal of Occupational Therapy, 68*(4), 454–462.
- Carman, K. L., Dardess, P., Maurer, M., Sofaer, S., Adams, K., Bechtel, C., & Sweeney, J. (2013). Patient and family engagement: a framework for understanding the elements and developing interventions and policies. *Health Affairs, 32*(2), 223–231.
- Committee-on-hospital-care-and-institute-for-patient-and-family-centered-care. (2012). Patient- and family-centered care and the pediatrician's role. *Pediatrics, 129*(2), 394–404.
- Cunningham, C. E. (2007). A family-centered approach to planning and measuring the outcome of interventions for children with attention-deficit/hyperactivity disorder. *Journal of Pediatric Psychology, 32*(6), 676–694.
- Gafni Lachter, L. (2016). *Better Together: Advancing Family Centered Care*. Germany: Lambert Academic Publishing.
- Gafni Lachter, L., & Jacobs, K. (2015). Supporting Parent Advocates. *OT Practice, 20*(5), 15–17.
- Graham, F., Rodger, S., & Ziviani, J. (2009). Coaching parents to enable children's participation: An approach for working with parents and their children. *Australian Occupational Therapy Journal, 56*(1), 16–23.
- King, G., & Chiarello, L. (2014). Family-Centered Care for Children With Cerebral Palsy: Conceptual and Practical Considerations to Advance Care and Practice. *Journal of Child Neurology, 29*(8), 1046–1054. <https://doi.org/10.1177/0883073814533009>
- King, G., Williams, L., & Hahn Goldberg, S. (2017). Family-oriented services in pediatric rehabilitation: a scoping review and framework to promote parent and family wellness. *Child: Care, Health and Development*.
- Madsen, W. C. (2013). Applications of Collaborative Helping Maps: Supporting Professional Development, Supervision and Work Teams in Family-Centered Practice. *Family Process*.
- Nelson, A., & Iwama, M. (2010). Cultural influences and occupation-centered practice with children and families. In S. Rodger (Ed.), *Occupation Centered Practice with Children*. UK: Wiley-Blackwell.
- Nickel, W. K., Weinberger, S. E., & Guze, P. A. (2018). Principles for Patient and Family Partnership in Care: An American College of Physicians Position Paper. *Annals of internal medicine, 169*(11), 796–799.
- Rosenbaum, P. (2011). Communicating with Families: A Challenge We Can and Must Address! *Physical & Occupational Therapy in Pediatrics, 31*(2), 133–134. <https://doi.org/10.3109/01942638.2011.563659>
- Schenker, R., Parush, S., Rosenbaum, P., Rigbi, A., & Yochman, A. (2016). Is a family-centred initiative a family-centred service? A case of a Conductive Education setting for children with cerebral palsy. *Child: Care, Health and Development, 42*(6), 909–917.
- Woods, J. J., Wilcox, M. J., Friedman, M., & Murch, T. (2011). Collaborative consultation in natural environments: Strategies to enhance family-centered supports and services. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools, 42*(3), 379–392.